

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Po volitvah.

III.

Če so nam dogodbe pri volitvah bolj znane in če več novega slišimo, kako se je godilo, tem menj se moremo čuditi, da smo v mestih in trgih propali.

Ravno tako pa moramo reči, da naših narodnih mož krivda ne zadeva. Držali so se vsi, ki vedo, za kaj se borimo, prav po moževsko, in delali so ter storili vse, kar so mogli. Domovina jim mora za to hvalo vedeti in če njih trud nij bil z vspehom in z ono radostjo plačan, katero čuti pravi mož po storjenem svojem delu, naj se tolažijo z gotovo zavestjo, da z njimi so bili najboljši v deželi, in da je teh — hvala Bogu — toliko, da lahko in radi precej zopet bitvo začnemo in — zmagamo.

Ko so bile volitve tako na naglem, tako nepričakovano razpisane in so nas dobile, ravno ko smo se le mislili začeti organiziranje in predpriprave za volitve, bili smo en trenotek osupnjeni, ali le en trenotek. Stisnili smo se precej skup in menivši, da morejo nemčurji v prvej vrsti pripravljati kak manever le v kmetijskih občinah, vrgli smo najbolj tja svoj pozor. Dali smo bili celo prvi opomin narodnim agitatorjem v Translejtaniji tiskati in smo ga razdelili po deželi, ker tu bi bil konfisciran. (Sploh bodemo morali, ker se pri nas tako rado konfiscira, za marsikaj političnega rabiti tudi kasneje zagrebske tiskarne. Ur.)

Tako smo na kmetih srečno vse napeljane mreže pretrgali, in vse nemškutarke črteže prekrizali.

Težje je to bilo v mestih in trgih. Tu se je agitacija morala prepustiti le notranjim odborom. Le ti so bili od protivne strani silnejši. Saj veste, iz katerega stanu je bil vsak, od šefa do zadnjega praktikanta, „móraš“-agitator. Potem nemškutaji nijso gledali na zmožnost kandidatov, ampak na bogatstvo in **podkupovanja** - zmožnost dotičnega. Za to so postavili Kecla, Hočevarja, Bučarja, in dr. (Pismo lastnoročno enega nemčurskega kandidata, v katerem za glase denar ponuja, imamo mi v rokah. Ur.)

Proti podkupovanju in proti vsem nepostavnostim, katere bodo naši poslanci v državnem in deželnem zboru lažje obznanili in po zaslugi stigmatizirali, nego jih mi moremo zarad znanih konfiskacij, ne bi bila v tem času in v teh okoliščinah nobena neodvisna, samo na svojo moralično moč, na svojo idejo oprta stranka mogla v mestih zmagati, kakoršna je ravno naša narodna stranka, katera se uže leta in leta bori z nejednakim orožjem proti brezobzirnemu protivniku, ki ima vse aparate na svojej strani, le ne poštenja in ideala.

K vsemu temu pa pridejo še nasledki našega tisočletnega zgodovinskega stanja, naše vedne narodne odvisnosti, — pomanjkanje značajev, prerast narodnih neznajnikov, ki proti svojemu živemu prepričanju volijo protivnike in to iz samega, navadno praznega, strahu za vsakdanji kruh, in se dajo sterorizirati. Tacih mož moremo žalibog mnogo naštetih po mestih in trgih. Izjeme so redke, kakor bele vrane, zato pa te izjeme tem večjega narodovega spošto-

vanja zaslužujejo. Čast pogumnim! V tem so Magjari, Čehi, Italijani in še mnogi narodi, katerih sinovi znajo, če treba, tudi trpeti za narodno idejo, velikansko pred nami Slovenci.

Ali o tem, kakor tudi še o drugih podučnih in zanimivih prikaznih, hočemo v prihodnjic govoriti, kolikor bomo po tiskovnej svobodi smeli. Le to naj denes h koncu še omenimo, da naj naši nasprotniki nikakor ne mislijo, da nam je količkaj pogum upadel, ali da nam je gotovost končne slovenske zmage le za en trenotek prošla. Z radostjo vidimo, da slovenska mladina je vedno vsa in s celim srcem naša. In večina dorašlih iz te mladine bode, kadar v moževska leta pride, značajna ostala in vneta za slovenski narod svoj in za njegove svete pravice. Smrt pa bode iztrebila z leti one stare zagrizence, ki so zdaj kakor sršeni zoper idejo našo in zoper svojo lastno kri slovensko.

Telegrami.

Peterburg 12. julija. Iz Tiflisa poroča ruska agenturna depeša 12. julija: General Tergusakov je osvobodil obkoljeno rusko posadko v Bajazidu, in je 30.000 Turkov popolnem pretepel. Rusi so vzeli Turkom 4 kanone in so 80 ujetnikov naredili. Bajazid so razdejali.

Dunaj 12. julija. „Politische Correspondenz“ pravi, da so glasovi o osvojenji Bosne in o tem, da bi bila Avstrija dovolila za en čas voziti živež skozi Klek v Bosno in Hercegovino — neresnični in neosnovani.

Listek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Devetnajsto poglavje.

(Dalje.)

„Ko sem še dolgo boril z nasprotnimi čuti, sklenil sem, draga Jerica! poskusiti, da bi te videl in spoznaval; se ve da sem tudi sklenil varovati se, da me ne bodo izpoznali. Zaupal sem, in kot se je pokazalo ne brez razloga, na velikansko spremembo zunanje svoje postave. Mislé, da bodem neznan vsem ljudem, ki me nijso posebno natanko poznali, približal sem se gospod Grahamovi hiši ne boječ se, da bi bil izdan. Našel sem jo prazno in kot je bila podoba zapuščeno.

Šel sem potem v dobro znano mi kupčijsko pisarno, ter sem izvedel od nekega trgovskega pomočnika, da je cela rodbina s teboj vred preživela zadnjo zimo v Parizu in

da je sedaj v nekem nemškem kopališči; pozneje sem sprevidel, da je oni trgovski pomočnik jako slabo poznal pot, katero je potovala rodbina njegovega gospodarja. Brez obotavljanja sem šel z ladijo v Liverpool, ter sem od tod hitel v Baden-Baden nepomenljiv izlet za potnika moje izkušnje.

„Ne drznivši se blizu svojemu očmu, porabil sem prvo priliko, ter se predstavil gospé Grahamovej; izvedel sem iz njenega brezobzirnega poročila, da ste vidve, Emilija in ti, ostali v Bostonu, in da ste ta trenotek pod varstvom doktorja Jeremija.“

„Nemudoma vrnivši se, sem se seznanil z doktorjem Grysorthom in njegovo hčerjo; to znanje mi je bilo slučajno jako drago, ker sem se po tem lažje seznanil s teboj.

„Zopet sem prišel v Boston, a hiša je bila zapuščena, kot bi bila za ta čas zaprta. Slučajno sem našel moža, ki je popravil stopnice pred vratmi; ta mi je povedal, da je rodbina na potovanji. Vedel nij, na katero stran je odpotovala, a služniki so doma in ti mi bodo brez dvoma vedeli povedati, na ka-

tero stran so odšli. Na te besede sem srčno pozvonil. Vsled zvonjenja se je prikazala gospa Ellisova, ista ženska, ki je pred skoro dvajsetimi leti tako grozovito in neusmiljeno pokopala vse nade mojega življenja. Videl sem precej, da me nij izpoznala; kajti pogledala je v moje ostre in bodeče oči, toda zakričala nij, niti strahu izbežala, kot bi bila storila brez dvoma, ko bi bila videla le senco moje prejšnje podobe.

„Odgovarjala je na moja vprašanja tako mirno in mrzlo, kot je bila prej ko uže odgovarjala desetim in desetim bolnikom doktorjevim; rekla mi je, da je isto jutro odpotoval v Novi Jork in da se ne bode vrnil pred štirinajstimi dnevi ali tremi tedni.

„Ničesar bi mi ne bilo ljubše nego mo-gočnost, ki se mi je ponudila, da dotečem vašo potujočo družbo, ter se kot potni tovariš polagoma seznanim z vami.

„Ti dobro veš, kako se je to zgodilo; kako sem bil jaz, sedaj pred vami, sedaj za vami in vendar zmerom blizu vas. Da sem količkaj koli ugajal tebi in Emiliji, da sem iz-

Carigrad 12. julija. Ker je ruska garnizona v Bajazidu odrekla udajo, streljajo Turki na tvrđnjo bajazidsko. Izmail-paša se je s Faik-pašem na meji zjedini.

Ickany 12. julija. Kakor se iz Galaca poroča, marširajo skozi Barboši noč in dan novi ruski vojaki na Dunav.

Turnu-Magurelli 11. julija. Oficijalno naznanjajo Rusi, da so izgubili pri prehodu Dunava do 4. julija 750 mrtvih in 2100 ranjenih.

Moskva, 11. julija. „Moskovskija Vedomosti“ trdijo za gotovo, da se v Aziji na turški strani bojujejo tudi angleški bataljoni iz muselmanskih Indijcev.

Vojska.

Hudo nas je bil Slovane zadel včerajšnji telegram iz Peterburga, ki je potrjeval protivnih virov poročila, da je ruska vojska pre-slaba bila v Aziji, da si nij upala postaviti se Muktar-paševaj turški vojski, ker je bil ta naenkrat tako velikansko vojsko skupaj spravil, da je imel nad Rusi premoč. Res so tudi vsi včerajšnji nemško-turški časniki tako polni radostnih in nesramnih člankov o premalej moči slavjanske svete Rusije, da nas je žalost obhajala, ko smo vse to brali. Zlasti pa je nam bilo hudo videti, kako je začela celo vsa Rusiji in Slovanstvu neprijazna diplomacija zopet predrzno glavo vzdigavati in ko so uže smelo govorili, da pol slovanska Avstrija pojde zoper Ruse naše brate.

Ali v našo veliko tolažbo nam prihaja denes iz Peterburga telegram iz Tiflisa, ki veselo vest poroča, da so Rusi zopet opomogli si in dobili veliko bitko pod tvrđnjo Bajazidsko. Tam so bili Rusi, oborivši to tvrđnjo precej v začetku vojske, naglo pustili neko malo posadko in marširali naprej. Mej tem so bili Turki zbrali veliko moč, precej od kraja 10.000 mož, okolo tvrđnje in so jo oblegali. Zadnji čas je število Turkov naraslo na 30.000 mož. Mala ruska posadka se je dobro držala proti velikej presili. Kakor carigradski telegram poroča, bili so Turki uže začeli na tvrđnjo streljati in mala ruska posadka je uže gotovo trde čase imela. Ali ob pravem času je prišel Rusom general Tergusakov na pomoč, zmagal oblegajoče Turke in brate iz Bajazida osvobodil.

Ko se je po Rusiji zvedelo, da je general Loris-Melikov reteriral od Karsa na rusko mejo nazaj, nastal je gotovo silen hrup v narodu. Moskva po konci! in staro-ruski ponos! Car je moral brzo vse naredbe storiti, da se popravi napaka, ki se je zgodila iz tega, da so Turke, vendar dobre vojnike, premalo cenili. Zato bode gotovo tudi tu od Aleksandropolja kmalu na boljše šlo in triumpf sovražnikov Slovanstva ne bode dolg, kakor nij bil dolg, ko so onidan uže Črnogorce videli zdobljene in za vselej uničene ter Turke v Cetinji gospodujejoče.

Onim, ki so nestrpljivi, zakaj podunavska vojska ruska brže ne napreduje, odgovarja preračunjenje, da mora čez most pri Zimnici samo za živež ruske vojske iti vsak dan najmenj 1000 voz! Kako težavno je torej po jednom samem vozu si živež za soboj voziti. Poleg tega se Turki v močne tvrđnje skrivajo in nečejo bitve sprejeti. Za to bode vojevanje še težje, nego se je mislilo.

Tako je nazadnje še mogoče, da ne bode drugače, kakor da Rusija Srbiji dovoli v akcijo stopiti in da potem skozi Srbijo pošlje 50.000 mož Turkom za hrbet. Bog daj!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. julija.

Ker se je dogovor zaradi *nagodbe* našo in magjarsko polovico razbil, menijo federalistični časniki z vso pravico, da dualizem baš zdaj kaže, kakó nepripraven je, in da bi bila druga na pr. federativna državna sistema za prospeh naše monarhije boljša.

Vnanje države.

Iz Bukarešta se javlja, da *dunajska* vlada namerava z dovoljenjem Turčije zasesti Bosno in Hercegovino. To je Rusijo baje neugodno dirnulo, ker potem je zavezništvo Črnogore brezplodno.

Grška vlada je svojim zastopnikom pri tujih dvorih poslala okrožnico, v kateri pravi, da njena oboroževanja imajo le previdnost pred očmi, ne pa, da bi se hotelo proti porti vojsko napovedati. — Grk je Grk. Denes to, precej jutri kaj drugega reče.

Iz *Londona* se poroča, da je bil dopisnik „Daily News“ v Carigradu prijat in v zapor vržen. Francoski zastopnik se živo zanj poteza.

Iz *Francoskega* se čuje, da ima ministersko svetovalstvo uže za vse volilne okraje svoje vladne kandidate, izvzemši 25.

Grof Chambord bode baje proglasil, da legitimisti nemajo nobene zveze z bonapartisti. Princi orleanski bodo temu pritrdili.

Dopisi.

Iz Idrije 12. julija. [Izvirni dopis.]
Mojej oblubi zvest, da hočem vam natanko poročati o agitaciji naših nemškutarjev in o volilnih manevrih naših mamelukov, hočem vam denes z nekaterimi dati postreči, katere pa še vedno nijso vse, nego še vedno noveje in nezaslišane poizvedavam. Prej pa moram odgovoriti nekoliko dopisunu v ljubljanski nesramni list nemčurski od nedelje, da bi kdo ne mislil, da se v onem dopisu nahajajo resnice, ali pa, da se kdo z onimi lažmi sklada, katere je nekdo iz osebnega sovraštva skoval. Precej pa moram omeniti, da bi kdo tukajšnjih nemškutarjev si ne prisvojal očetstva onega dopisa, da se oni dopis nij tak rodil v Idriji, temveč, da je v Ljubljani prekovan po datih od tukajšnjih nemškutarjev podanih. A kolikor stajkov, toliko laži. Dopisnik pravi, da si je gosp. dr. Jenko vedel pridobiti sè zvižacami vhod v najboljše kroge. Ta trditev me provocira, da bi nekoliko iz tistih časov povedal, kar bi bilo le čast našemu gosp. dr. Jenku in v sramoto naših zastopnikov „der besten Zirkel“. Jaz nečem biti osoben, a omeniti moram, koliko truda so si prizadevali baš oni gospodje, izvabiti gospoda doktorja v svoje kroge, kder so imeli hčere samice; a on je prišel le takrat, kadar je bilo treba zdravniške pomoči. Dalje pravi dopisnik „er inaugurierte ein System von Verhetzungen der Untergebenen gegen ihre Vorgesetzten.“ Tako! Ker je delalca privel k samosvesti, ker mu je dokazal, da ima kot človek pravico do človeške eksistence, da je na višjej stopinji, kakor trpinčena živina, (kar preje nij bil) da ima pravico na zdravniško pomoč in zdravnika, je to na enkrat — „Verhetzung“. Najbolj pa se moramo zavarovati proti trditvi, da je naš mestni zastop „nekorekten“. V dvakratnej volitvi volilo je meščanstvo naroden odbor, na katerega sme biti ponosno, in volitev je bila potrjena od političnih oblastij, ker je bila postavna, torej je odbor popolnem korekten, kar se o marsikakem postopanju nam protivne stranke ne dá z mirno vestjo reči. Kar se dalje govori o odhodu dr. Jenkovem iz Idrije in o uzrokih, je

vedel vajine namere in vajine želje, da sem vama preskrbel najboljše sobe ter storil, da so vama strežaji bolj skrbno ko mogoče stregli, gledal nijsem niti na trud niti na denarje.

„Da sem se vam tako neprisiljeno približal ter se prilično celo pridružil vašej družbi, zahvaliti sem se imel nekoliko Emilijini sletoti; kajti dvomil nijsem, da bi bila čas in prememba zadostila, da bi bil mogel jej zakriti svojo osobo, in da bil prezgodaj izpoznan. Ko je nam vsem protila smrt ter se nijsem mogel več zakrivati, drznil sem se še le v zadnjem dejanji tragedije pričo nje glasno spregovoriti.

„Kako pazljivo sem kratke te tedne opazoval in pretehtoval vsako tvojo besedo in vsako tvoje dejanje, da, kako sem skušal celo tvoje misli čitati na tvojem lici, povedati ne more nikdo, čegar bistrosti ne vodijo nagibi tako vse obsegajoči, kot so bili moji. In kdo bi mogel presoditi skrbi ljubečega očeta, ki se je od dne do dne učil svoje dete vedno bolj čislati in je oboževati, ki pa se vendar nij drznil pritisniti ga k svojemu srcu.

„Zlasti ko sem videl, da so te bolečine srčne trle, hrepenel sem pridobiti tvoje zupanje. In več ko enkrat bi bila premagala mojo moč nad soboj, ko bi se ne bil bal Emilije, ki je dobra vsem, le meni ne. Strpeti nijsem mogel misli, da bi s svojim spoznanjem nehal biti zvesti ti prijatelj in moral biti črteni zaničevani oče. Rajši sem bil tudi dalje nepoznani varuh svojemu otroku, da ne bi le videla v meni strahovitega samosilnika, ki bi jo lahko iztrgal hiši, iz katere je bil sam pregnan, in je izvodil srcem, ki njo res goreče ljubijo, a proti njemu so led in kamen.

„Zato sem tedaj molčal; in časih pred tvojimi očmi, še večkrat pa skrit tvojim očem sem plaval nad tvojo stezo do strašnega dne, katerega se bodeš dolgo spominjala; ta trenotek je moje srce vse pozabilo ter mislilo le na tvojo in Emilijino varnost, izreklo se je ter izdalo svojo skrivnost.

„No, sedaj pa veš vse, moje neumnosti, moje nesrečo, moje bolečine in tudi moje napake.

„Jerica! ali me moreš ljubiti? To je vse,

kar želim. Nočem te oropati tvoje sedanje domovine, nočem Emilije oropati deteta, katero morebiti ljubi ravno tako močno, kot jaz. Jedino hladilo, katerega išče ranjeno moje srce, je priprosto odkritosrčno priznanje, da hočeš vsaj skusiti, da bi ljubila svojega očeta.

„Na tem svetu nemam razen tebe nobene upa in nobenega na onem. Ko bi ti sedaj slišala moje srce biti na njegovo ograjo, slutila bi, kar slutim jaz, da bode čez malo časa počilo, če je ga ne vpokojiš. Ali je hočeš umiriti s svojim usmiljenjem, drago, ljubljeno moje dete! ali je hočeš osrečiti s svojo ljubeznijo? Če ti je ljubo, pridi, objemi me s svojimi rokami in govori mi besede miru. Pred tvojimi okni čakam v stari lopi konci vrta ter nastavljam ušesa, da bi slišal tvoje stopinje.“

Dvajseto poglavje.

Na stezi jej prikazen v sanjah zablisiči,
Nje izgubljenec v barvi jutra vrača se!
Za njo je brezno polno, črna noč beži,
Katere tajnosti življenje smrt dele.

Ko je Jerica skoro požrši rokopis prečitala končne besede, skočila je po konci; in drugi

popolnem neresnično, o čemer naj si gospodje, ako jim je na resnici mar, iz dekreta gosp. doktorja prepričajo. Še nekaj iz tega dopisa. Nahaja se pasus, da je g. dr. J. sè zvižacami pridobil si rudarski fizikat v Idriji. Dasiravno nij to resnično, bode vendar g. dopisnik težko veliko zahvaljo žel pri g. Lipoldu, kajti ravno ta je bil, ki je z vso enerzijo hotel gosp. dr. Jenka za fizika, ker je mislil v dr. Jenku dobiti prepokorno kreaturo pri izvršitvi svojih želja; in zaradi tega je postal tudi njegov najljutejši sovražnik, ko se mu niso spolnile njegove srčne želje. Jaz vidim, da mi dopis pod peresom rase, torej moram daljše o tem dopisu za prihodnje prihraniti, hočem pa le še nekoliko golih fakt nesramne agitacije navesti. (Moramo izpustiti, da konfiskaciji uideemo. Ur.)

O izrazih Lipolda proti našemu županu bo itak odločila sodnijska obravnava.

Iz laško-ribniškega okraja

12. julija. [Izvirni dopis.] Na Rašici imamo izdajalca, volilca Tomeka. Kako je to prišlo? Dolžan je bogatemu Martinu H. Krškemu veliko; tukajšnja nemčurska sodrga piše torej Martinu, da naj vzame Tomeka v strah, ker je volilec, in hajd, ujet je drekomož. Ta edini glas je bil odločilen, ker Pakiž je imel 46, Dolhof 45 in Rudež 44 glasov. — Tako je je istina. Iz tega je razvidno, da sužnost, ki je v Ameriki odpravljena, vselila se bode s časoma popolnem mej naše prebivalstvo, ako prokletemu oderuštvu kmalu konca ne bode. Iz tega je pa tudi razvidno, kako skrbnejše bomo morali prihođnjč povsod volilne može izbirati. Nobenega ne voliti, ki je kakovemu nemškutarju kaj dolžan, ali če je sploh navezan na kakovega tacega.

Iz Škofje Loke 12. julija. [Izv. dopis.] Ker imate uže od vseh krajev dopise o volitvah, katerih večino ste menda morali netiskano pustiti, naj vam še jaz iz naše gorenjske Loke nekoliko popišem, kako so pri nas delali turški zavezniki, nemškutarski Dežmanovci, da bi nas presleparili za svojo stranko. Obljubovali so nam, da ne bode treba davkov plačevati, ako oni dobodo večino; da bode po deželi cedilo se mleko in mēd in da bode vsakdo vsako nedeljo „kokoš imel v piskru“. Ker tem le nekoliko prevelikim obljubam noben pameten človek ne more verjeti, posebno če zna, da se nemškutar trikrat zlaže, predno dvakrat zine, ponujali so nam tudi zares de-

narja, in kjer z lepo nij šlo, začeli so pa z grdo, z žuganjem. Narodne nezavednim meščanom je bilo obljubljenih 300 gold. iz nemčurskega agitacijskega dispozicijskega fonda, če dobodo večino glasov. Sicer pa se sme reči, da narodni agitatorji niso imeli pretežkega dela, kajti razumni in zavedni volilci so tako sami vedeli, koliko so nemčurji z vsemi svojimi obljubovanimi dobrotami vredni. Naši nemčurski revčki bodo pa morali sami plačati, ako si bodo hoteli ohladiti prevročo ljubezen do sleparstva in goljufige. Našim vrlim narodnjakom pa slava! rešili ste čast vedno slovenske Loke!

Iz Gorice 12. julija. [Izvirni dopis.] Obljubil sem bil ob svojem času v „Slovenskem Narodu“, da bom poročal obsodbo onih sleparjev, ki so naša Gorjana za denar ogoljujali, s katerim so imeli v Panovcu zaklad vzdigniti. Toraj evo vam! Zarotovalec hudiča (Teufelsbeschwörer) je obsojen na 18 mesecev, oni, ki je igral rolo „hudiča“ na 10, in ona dva, ki sta, ko se je „hudič“ prikazal, drevje tresla, da je šumelo, na 5 mesecev zapora. Ta nova igra se je predstavljala v gozdu Panovec v pričlo zapeljanih kmetov. No, lehkoverna kmeta sta ob denar, hudičevi pomagači pa pojdejo se hladit v Gradiško, kjer se jim bode morda bolje godilo, nego našima Gorjanoma doma. — Uže tri dni se producira v Gorici neki orjak John Holtum, kateri vjame topovo kroglo mej strelom ter ponuja 50 gld. onemu, ki ga zamore s parom konj zmeknuti z lestve, na katero se ležeč vpré. Jaz ga sicer nijsem šel gledat, ker se i meni zdi, da bode to kak kanonski „švindal“, sicer pa pravijo naši Goričanje, da zna svojo stvar prav dobro, ter da ima sleherni dan dobro obiskovano kupčijo. Če Turki zanj zvedo, ga bodo gotovo povabili loviti jim kroglje topov naših bratov in John Holtum bi gotovo na ta način rešil propada gnjilo Turčijo.

Včeraj 11. julija je bil koncert vzrejan tukajšnjega c. kr. učiteljskega izobraževališča pod vodstvom znanega pevovodje „Slavca“ g. Hribarja. Obširen program se je dobro izvršil in čisti donesek se je obrnil v podporo siromašnih, pa marljivih vzrejanek.

O goriški vsakoletni tomboli sem vam bil pozabil zadnjič poročati. Ker je ta navada prav lepa in koristna ter posnemanja vredna, omeniti vam hočem denes, da je čisti donesek pre-

segal 1000 gold., kateri je lepa podpora tukajšnjemu zavodu zapuščenih otrok (Fanciulli abbandonati).

Revščina se vsak dan bolj širi in gotovo bi bilo hasljivo, da bi i drugih mest in trgov občinski zastopi si kaj enacega omislili ter na ta način pomagali svojim revnim do potrebne „polente“!

Iz Dunaja 12. julija [Izv. dop.] Zadnje dni je po časnikih polno glasov, ki zagovarjajo in živo priporočajo ter prorokujejo protirusko zvezo Anglije in Avstrije, delo, na katerem se trudi grof Beust uže kar je v Londonu poslanik, tako da ga je uže Andrassy včas dolžil, da dela proti njegovej politiki, ki je pa dobivala od drugod „gebundene maršroute.“ Kar so se tega predmeta posebno na pol oficijozni listi polastili, mora zares v notranjih zadevah nekakov tak tok biti in to dela situacijo nevarno. Pomen te zveze pove najkrajše dunajsk dopisnik „A. Allg. Ztg.“ ki pravi, da če se Avstrija in Anglija skupaj spravita, bode mir precej gotov, ker „Rusija“, ki je komaj (!) dovolj močna prevzeti borbo s Turčijo, ki je kot gnjila razupita, bila bi prisiljena rada ali nerada bojevanje popustiti“.

Uže iz samega tega citata se vidi, da vzmikanje v Aziji protivnike Slavjanstva silno hrabri. In v tem leži neka nevarnost.

„Pester Lloyd“ ima denes dopis iz Dunaja, v katerem poroča, da je v onih višjih krogih, kjer so dozdej z Rusi simpatizirali, misel nekoliko izpremenila se, in sicer zavoljo držanja Slovanov v Avstriji, ker vidijo, da veljajo simpatije teh Slovanov Rusiji kot predboriteljici Slavjanstva. Upati smemo, da je to laž, ali gola magjarska želja, neosnovana in netemeljita.

Ali nij neizmerno „liberalno“, da naši Nemci, nemčurji in Magjari nam Slovanom v Avstriji v zamero štejejo, da simpatiziramo z brati Slovani, z Rusi, — ko se vendar mi nijsmo čudili, če so isti naši Nemci in nemčurji simpatizirali z brati svojimi Prusi, ko so le ti l. 1870 Francoze davili? Ali kdor bi od teh ljudi enake mere, t. j. liberalstva iskal, ta nema zdravih možgan.

Domače stvari.

— (Gg. dopisnike) lepo prosimo, da nam iz raznih volišč zanesljiva poročila poš-

trenotek je bila uže prazna nje soba in pod nastlan s polami, ki so padle z njenega naročja, ko je vstala. Frčala je tje doli po stopnicah, smuknila skozi vrata in leté prek trate za hišo, ki se sedaj blišči večerne rose, približuje se vrtni hišici od druge nasprotne strani, kot jo je pričakoval gospod Amory s sklenjenimi rokami in strmečimi očmi.

Stopa tako gibčno in tiho, da mu plane uže na prsa, predno jo je zapazil. Po celem životu se je tresla silovite, dolgo satirane, a ne več omejene nemirnosti in razburjenosti; močno se je počela jokati in često globoko vzdihovati. Jok jej je jemal tako nagloma moči, da skuša oče držé jo objeto in tako močno jo k srci pritiskaje, da je čutila njegovo neredno tripanje, umiriti vihar srčnih britkosti rekoč jej milo kot otroku: „Pst! pst! dete drago! ti me strašiš!“

Počasi jo je upokojilo njegovo milo ljubkanje; njena razburjenost se je polegla, tako da zamore vzdigniti glavo in pogledati ga v obličje ter solzami se mu posmehljati. Tako

stojita mnogo minut ter molčita, a njuno molčanje je govorilo dosta bolj nego besede. Oger-nena z njegovim debelim plajščem, da jo je varoval večernega hlada, in še zmirom objeta je čutila Jerica, da ste se tudi njuni duši popolnoma združili; dolgo pregnani mož, ki nij leta in leta užival globokega vpliva prijaznega smehljanja, pa gori topeče se ljubezni, katere tudi otrpivna samota nij mogla zatreti. Sedaj pa sedaj pogleda luna skozi oblak ter jih vidi še v istem stanji, kot jih je videla zadnjikrat. Ko je luna prešla oblak ter jasno svetila sem doli, obrnil je gospod Amory hčeri glavo po konci, pogledal jej v bliščeče oči in razmedene lase si polagom gladé, razčelo, prašal jo milega glasa: „Ti me tedaj hočeš ljubiti?“

„O! ljubim vas! ljubim vas!“ vskliknila je Jerica ter mu je usta zamašila s poljubi.

Njegov nepremagljiv obraz je izgubil pri tem gorečem zagotavljanji svojo napetost. Glavo nasloni na njeno ramo in močni ostri mož se joče. Vendar ne dolgo. Vide ga tako

ginjenega zadobila je Jerico zopet vso svojo moč in položivši svojo roko v njegovo zdramilo in vzdignila ga je s trdnim in določnim glasom rekoč mu: „Pojdite!“

„Kam?“ vskliknil je ter ves začuden jo pogledal.

„K Emiliji.“

Na pol trepetaje in žalostne glavo majaje umikal se je ter nij stopal v mer, kamor ga je hotela peljati. — „Jaz ne morem.“

„A ona vas pričakuje. Tudi ona joče in hrepeni in moli, da bi prišli.“

„Emilija!“ — Ti pač ne veš, kaj praviš, dete drago!“

„Da, zares, da, oče dragi! vi ste se varali. Emilija vas ne črti. Črtila vas nikdar nij. Mislila je, da ste uže davno mrtvi; a glas vaš, če ravno ga je le enkrat slišala, zmešal jej je skoro glavo, tako močno vas še ljubi. Pojdite, pojdite! in povedala vam bode, bolje, kot zamorem jaz vam povedati, kako strahovita zmeta je vaju naredila mučenika.“

(Dalje prih.)

ljejo ali dopolnijo. Kar mi ne moremo za list porabiti, je dobro, da tu v središču vsaj vemo in tudi drugod porabiti moremo.

— (Laib. Tagblatt) laže, če mogoče, te dni še bolj, nego prej. Prikupuje se ta nesramnež g. Horaku, čestitemu veteranu narodne stranke, katerega je prej 100krat opsoval, da je le „handschumacher“; laže o Zarnikovej kandidaturi in na zadnje se predrzne naše narodne neodvisne volilce, ki so iz prepričanja in brez vse agitacije na volišče prišli, imenovati „stimmvieh.“ Da! Tudi mi smo videli res dosti „stimmvieh“ na ljubljanskem volišču, ali tista „živina“ nij narodno glasovala, temuč je bila komandirana od — družih. „T.“ krivo videl.

— (Naši kazinarji) bodo drevi imeli svoj „siegesfest“. Kecel in Hočevar in drugi so baje prilično denarja prinesli, pivcev tudi ne manjka, torej pa naj se za enkrat dobro imajo. Poskrbeti pa Slovenci hočemo v šestih letih, da bodo ob enakem uzroku zadnjikrat pili drevi.

— (Dopisnik „Tagespošte“) iz Ljubljane poroča, da smo Slovenci tu „rathlos darüber, was man mit dem zur Feier des Wahlsieges bestellten Champagner thun soll.“ Ali ima ta mož dovtip (Witz)?

— (Pravda zoper nemčurskega agitatorja.) Čujemo, da se je izročila tožba zoper nemškutarskega agitatorja dr. Eržena v Litiji, zavoljo bogokletja in žaljenja Nj. veličanstva. V včerajšnjem „Tagblattu“ ta mož sam priznava, da se po krčmah pretepava. To je nemškutarska inteligencija!

— (Iz Laškega trga) se nam piše: Včeraj smo tu pokopali g. A. Zidarja, bivšega c. k. kancelista v Ljutomeru, koji je zmirom značajan narodnjak in marljiv podpiratelj slovenske stvari bil. Na gomili mu je v slovo naše pevsko društvo nagrobnico „Blagor mu“ zapelo. Bodi rodoljubu zemljica lahka!

— (Pogorela) sta, kakor se nam piše, dva posestnika v Goričici pri Borovnici 11. t. m. in sicer popolnem, dva pada in dva kozolca ravno napolnena sè senom ino žitom, le eden posestnikov je bil zavarovan, pa za seno in žito nič. Revščina je uže popred velika bila. Uboga siromaka, če ne dobita kake pomoči! Bilo bi mnogo zraven stoječih poslopij uničenih, ko ne bi tako naglo sosedje bili prišli na pomoč in tako izvrstno branili. Hvala gre tudi tukajšnjemu uradniku užitnega davka g. J. Rženu, ki je hitro zraven bil in izvrstno pomagal. Ogenj je nastal najbrž po otrocih.

— (Iz Ravnegore) na Hrvatskem se nam poroča, da je mej nevihto po noči 8. t. m. tresčilo v hišo Tomaža Geberja, katero je ogenj čisto vpepelil. Poslopje je bilo zavarovano pri banki „Slaviji“.

— (Huda nevihta) je razsajala na gornjem Štajerkem in Koroškem, po planinah je palo mnogo snega in huda toča je sekala na murskem polju od Radgone do Ljutomera.

— (Blisk ubil) je Vida Ozmeča 7. t. m. v Strožji vasi pri Ljutomeru, ko je z osipalnikom kuruzo osipaval.

— („Sv. Cecilija“) se imenuje nov hrvatski mesečni časopis, ki je začel v Zagrebu izhajati in ima namen, gojiti narodno in cerkveno glasbo. Na pol leta velja 2 gld.

Razne vesti.

* (Velik dobrotnik.) Nedavno je umrl v Pragi mešan Zlatohlavek in je praškej mestnej občini zapustil svojo veliko hišo, ki

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

je vredna nad 100 tisoč goldinarjev. Dohodke te hiše bode užival mestni zavod za sirote.

* (Vezilo od ljubice.) Na Dunaji je delavec dobil nedavno od svoje ljubice iz Berlina pismo za god, v katerem mu je vse svoje želje izrazila, na konci pa pristavila, da mu je poslala po pošti tudi 100 „ta kratkih“ po 6 penzev. Še tisti dan je srečni delavec dobil od glav. colnega urada poziv, naj pride po cigare. Na colu in drugih pristojbinah je plačal nesrečno-srečni ljubček samo — sedem goldinarjev in nekaj grošev. Pa vesel je menda vse eno bil, kaj pak!

* (Ne daleč.) Iz Draždan so šli trije nemški pobalinski proti — Afriki, češ, tam bodo najprej obogateli. Pa ko pridejo do Linca, nij bilo uže ne „denarja, ne blaga“, telegrafirali so po kljukah, pa pri tem jih je zmotilo pazno oko policije, katera jih je pograbila, in jih poslala — pa ne v afriško Saharo, ampak gori nazaj v „rajh“.

* (Tat z elektriciteto dobljen.) Inženjerju neke železnice v Pragi je vedno denarja zmanjkovalo iz miznice v njegovej pisarni. Ker nij bilo nikakor moči tatu dobiti, sklenil je inženjer nenavadno sredstvo. Zvezal je namreč miznico se svojo sobo z električnim dratom in sicer tako, da je bil drat tako na paket denarja utrjen, da je najmanjše premikanje moralo odpreti električni tok in voditi električno iskro v predsobo, kjer bi vžgala nabit samokres. To vse je inženjer na skrivnem delal, in ko je bilo pa vse narejeno, dejal je kar očitno velik paket bankovcev v miznico, jo zaklenil in rekel, da gre v mesto, in da ga denes ne bode več v pisarno. Nekaj ur pozneje se čuje strel v bližnji sobi, inženjer plane v pisarno in dobi pri mizi nekga na smrt ostrašenega pisarja, katerega so takoj v senco vteknili.

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“: Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Potem

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici. 8° 9 pol. Cena 30 kr.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetju naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Zerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Kršnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal

Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil J. Jurčič. Cena 1 gld.

6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja, Češki spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kuzen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdem na kuskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novela, sp. J. Ogrinc. Velja 25 kr.
- IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej tiskarni“ in jih dobi po poštnem povzetju. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Prsni katar

se urno odpravi.

Najnovejša

javna zahvalnica

z Dunaja, 2. marca 1877 od gospoda Karla Bergmüllerja, inženjerja, IX., Liechtensteinstrasse 27.

C. kr. fabriki sladnih preparatov, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Vaše blagorodje!

Prehladil sem se in dobil prsni katar, da sem bil primoran, v Vaših preparatih pomoči iskati. Kupil sem si dve flaši zdravstvene pivo iz sladnega izlečka in sem ga rabil po navodu. Katar je bil uže pri prvej flaši skoraj odstranjen, in zato smem Vaše prave Hoffove sladne preparate vsakemu zares najtoplejšje priporočati, kajti ne dajo se zlatom plačati, ker tako naglo in ugodno zdravijo. Prosim, da te moje erste v blagor človeštva po časnikih naznanite. Denes prosim, da mi pošljete paket prsnihih Lonbonov iz sladnega ekstrakta.

Spoštovanjem

Karl Bergmüller, inženjer, Dunaj IX., Liechtensteinstrasse Nr. 27.

Pravi Hoffovi sladni bonboni so v modrem papirju. (187-1)

V Ljubljani pri Gabr. Piccoli, lekarna pri „angelju varhu“ na dunajskoj cesti.

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 05 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65 " 62 "
Zlata rentna	72 " 70 "
1880 drž. posojilo	115 " 25 "
Akcie narodne banke	80 " "
Kreditne akcije	145 " 60 "
London	125 " 75 "
Napol.	10 " 02 "
C. k. obkinci	5 " 97 "
brebro	109 " 30 "

Prodaja ključničarskega orodja.

Podpisani je svojo obrtnijo ključničarja opustil. Vsed tega bode razprodal po najnižji ceni ostalo mu ključničarsko orodje, t. j.:

5 nakovalov (ambosov) velikih in manjših, vrtalne stroje, 1 kovaški meh (velik), rezalno orodje za vijake (šravbe) vsakovrstne, mnogo število kladivov raznovrstnih i. t. d.

V Ljubljani, dne 13. julija 1877.

(188)

Ivan Dolhar

v Florijanskih ulicah v lastnej (prej Kleeblatovej) hiši.

Sedaj Dolharjeva krčma.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“